

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A6-0178/2005

3.6.2005

INTERIMSBETÄNKANDE

om förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden
(KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Utskottet för regional utveckling

Föredragande: Alfonso Andria

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	8
YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET	12
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR TRANSPORT OCH TURISM.....	16
ÄRENDETS GÅNG	20

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))¹
 - med beaktande av rådets begäran om samtycke i enlighet med artikel 161.2 i EG-fördraget (C6-..../2005),
 - med beaktande av sin resolution av den 22 april 2004 om kommissionens meddelande om tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning²,
 - med beaktande av betänkandet från tillfälliga utskottet för politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007–2013³, och i synnerhet yttrandet från utskottet för regional utveckling i detta ärende, samt kommissionens meddelande om budgetplanen för perioden 2007–2013 (KOM(2004)0487),
 - med beaktande av förslaget till rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0492 – 2004/0163(AVC))⁴,
 - med beaktande av artikel 75.3 i arbetsordningen,
 - med beaktande av interimsbetänkandet från utskottet för regional utveckling och yttrandena från budgetutskottet och utskottet för transport och turism (A6-0178/2005).
1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta följande rekommendationer:
- i) Europaparlamentet anser att den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen bör förbli en grundläggande beståndsdel i definitionen av den europeiska integrationen. Parlamentet anser därför att Sammanhållningsfonden även fortsättningsvis bör bidra till unionens mål att främja sammanhållning och solidaritet mellan medlemsstaterna.
 - ii) Europaparlamentet önskar att man under den nya perioden skall fortsätta att hänvisa till den ekonomiska och sociala sammanhållningen, men också referera till begreppet territoriell sammanhållning, och att man skall ägna sig särskilt åt att utveckla detta nya begrepp.

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

² EUT C 104 E, 30.4.2004, s. 1000.

³ 2004/2209(INI) – A6-0153/2005.

⁴ Ännu ej offentliggjort i EUT.

- iii) Parlamentet anser att man borde försöka finna en politisk lösning för de områden inom unionen som till följd av utvidgningen inte kommer att vara stödberättigade i framtiden.
- iv) Europaparlamentet stöder Sammanhållningsfondens mål och de huvudsakliga medel som används för att uppnå dessa i enlighet med kommissionens förslag.
- v) Europaparlamentet anser att ökningen av Sammanhållningsfondens totalanslag från 18 (för perioden 2000–2006) till 62,99 miljarder euro bör stödjas liksom en rättvis fördelning mellan de stödberättigade sektorerna miljö och transportinfrastruktur, med en viss flexibilitet från fondens sida.
- vi) Europaparlamentet påpekar att de anslag som anges i förslaget till förordning enbart gäller den period som inleds budgetåret 2007 och att de endast är vägledande tills en överenskommelse uppnåtts om budgetplanen för perioden 2007 och följande år.
- vii) Europaparlamentet anser att så snart nästa budgetplan har antagits skall kommissionen antingen bekräfta de belopp som anges i förslaget till förordning eller vid behov begära Europaparlamentets och rådets godkännande av de ändrade beloppen, för att garantera överensstämmelse med taken.
- viii) Europaparlamentet framhåller programmets strategiska och unika dimension för att fördjupa sammanhållningspolitikens effekter.
- ix) Europaparlamentets betonar och påminner om parlamentets roll som beslutande myndighet i budgetfrågor på detta område.
- x) Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att i budgethandlingarna (i enlighet med artikel 3 i budgetförordningen) föra in den årsfördelning av åtagandebemyndigandena som kommissionen föreslår.
- xi) Europaparlamentet kräver en bättre och tydligare redovisning av Sammanhållningsfondens budget genom separata budgetposter för vart och ett av de tre budgetområden som anges i artikel 2 i förslaget till förordning KOM(2004)0494.
- xii) Europaparlamentet påminner om att Sammanhållningsfonden omfattas av budgetförordningens bestämmelser och kräver därför att dessa bestämmelser iakttas.
- xiii) Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga till följande ord i slutet av artikel 2.1:

"ändrat genom beslut 884/2004/EG."

- xiv) Utöver de transeuropeiska transportnäten bör enligt Europaparlamentet även projekt som syftar till att förbättra de regionala näten och göra dem säkra och driftsklara berättigas till stöd från Sammanhållningsfonden.
- xv) Europaparlamentet anser att kustfart, båtförbindelser och tvärgående förbindelser till de yttersta randområdena och mindre öar skall införlivas i de olika transportområden som omfattas av Sammanhållningsfondens tillämpningsområde.
- xvi) Europaparlamentet uppmanar kommissionen att formulera artikel 2.3 i KOM(2004)0494 på följande sätt:
- "De områden som främjar hållbar utveckling och som har en klar miljöinriktning, till exempel energieffektivitet och förnybar energi, och, när det gäller transporter utanför de transeuropeiska transportnäten, sträckor som motsvarar motorvägar eller riksvägar och som förbinder de transeuropeiska nätverken, järnvägar (inbegripet rullande materiel), inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transporter och deras driftskompatibilitet, begränsningar av väg- och lufttransporter, ren stadstrafik och kollektiva transportmedel (inbegripet rullande materiel och väginfrastruktur för busstransport)."
- xvii) Europaparlamentet begär att det i artikel 2 i förordningen skall infogas en tydlig hänvisning till förmån för personer med funktionshinder, och begär att projekt finansierade av Sammanhållningsfonden även skall inbegripa möjligheter att avskaffa hinder av alla slag.
- xviii) Europaparlamentet anser att man i den slutliga ekonomiska överenskommelsen måste garantera att unionen klarar de befintliga politiska utmaningarna, först och främst översynen av sammanhållningspolitiken. Parlamentet anser att 0,41 procent av EU:s BNI är den lämpliga satsen i detta syfte.
- xix) Europaparlamentet anser att en indragning av hela eller delar av stödet från fonden på grundval av artikel 104.8 i EG-fördraget måste föregås av ett särskilt beslut av rådet och inte ske automatiskt, vilket nu föreskrivs i förslaget till förordning.
- xx) Europaparlamentet begär att samstämmigheten mellan de projekt som finansieras genom Sammanhållningsfonden och de som finansieras inom ramen för andra gemenskapsprogram skall garanteras, särskilt med avseende på Natura 2000.
- xxi) Europaparlamentet välkomnar att stödets räckvidd utökats till energieffektivitet och förnybar energi, vars potential är mycket stor i de berörda länderna och vars fördelar, inbegripet bättre luftkvalitet, skapande av nya arbetstillfällen och förstärkt social rättvisa, är av gemensamt europeiskt intresse.

- xxii) Europaparlamentet anser att reglerna för stora projekt, vilka styrs av artikel 38–40 i förslaget till allmän förordning, uttryckligen bör införlivas i förordningen om Sammanhållningsfonden, i syfte att skapa ökad insyn.
- xxiii) Europaparlamentet anser även att finansieringen av tekniskt stöd (utredningar, bedömningar, expertutlåtanden, statistik etc.) uttryckligen skall införlivas, vilket regleras av artikel 43 i förslaget till allmän förordning.
- xxiv) Europaparlamentet betonar behovet av att inrätta en flexibilitetsklausul om uteslutning från stödberättigande för kostnader för förvärv av mark för ett belopp som är högre än 10 procent av de totala stödberättigande utgifterna för den insats som avses i artikel 3.3 i förordningen, så att det blir möjligt att genomföra projektet om denna andel är otillräcklig och kan orsaka problem med genomförandet. Parlamentet anser emellertid att kostnader för renovering av sociala bostäder bör vara stödberättigade, och att syftet bör vara att spara energi, bevara miljön och nå målet om social sammanhållning.
- xxv) Europaparlamentet begär att man avbryter finansieringen av projekt som strider mot EU:s miljölagstiftning.
- xxvi) Europaparlamentet uppmanar kommissionen att upprätta en vägledande förteckning över prioriteringar under programplaneringsfasen för att kunna bedöma projektens resultat när det gäller kvalitet och hur effektiv gemenskapens finansiering är samt hur de bidrar till hållbarhet på alla områden som finansieras genom Sammanhållningsfonden.
- xxvii) Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa ett ”premiesystem” så att medlemsstaternas effektivaste framsteg belönas, särskilt när det gäller att bättre utvärdera de projekt som finansieras, göra bättre kostnads-nyttanalyser, främja innovation och bidra till en hållbar utveckling.
- xxviii) Europaparlamentet bedömer att det är lämpligt att öka de nationella, regionala och lokala myndigheternas insatser för genomförande av Sammanhållningsfonden: särskilda stödåtgärder och tillämpning av systemet med bästa metoder.
- xxix) Europaparlamentet stöder tillämpningen av regeln om automatiskt återtagande (den s.k. N+2-regeln) på Sammanhållningsfonden. Parlamentet begär emellertid att den skall tillämpas flexibelt under de första tre åren av den nya programplaneringsperioden.
- xxx) Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till särarten hos avlägset belägna medlemsstater och medlemsstater som är öar, vilka är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden, eftersom de brottas med allvarliga och bestående naturliga och demografiska nackdelar, vilka orsakar problem och leder till skillnader i utvecklingsnivån.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att begära att granskningen tillsammans med rådet skall fortsätta i enlighet med artikel 75.3 i arbetsordningen och vid behov inleda det medlingsförfarande med rådet som anges i den gemensamma förklaringen från 1975 i enlighet med artikel 56 i arbetsordningen.
3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och rådet.

MOTIVERING

1. Grundläggande målsättningar för Sammanhållningsfonden

Sammanhållningsfonden¹ inrättades 1993 genom Maastrichtfördraget inom ramen för förberedelserna av den ekonomiska och monetära unionen. För att delta i den ekonomiska och monetära unionen måste medlemsstaterna minska sitt offentliga underskott och kontrollera sin statskund. Å andra sidan måste de minst framgångsrika länderna göra omfattande investeringar för att komma ifatt sina mest utvecklade grannländer och öka sina tillväxtpotentialer. Sammanhållningsfonden inrättades för att de minst framgångsrika länderna skulle ha möjlighet att närma sig konvergenskriterierna och samtidigt fortsätta sina investeringar i infrastruktur med hjälp av stödet från Sammanhållningsfonden.

I artikel 161.2 i fördraget om upprättande av Europeiska unionen föreskrivs följande: ”En (...) sammanhållningsfond skall lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet.”

Målet är alltså att inrätta en fond som kompletterar övriga gemenskapsinstrument för regional utveckling inom miljöområdet och transportinfrastruktur, och som är av allmänt intresse för att främja den ekonomiska och sociala sammanhållningen mellan medlemsstaterna.

Endast medlemsstater vars bruttonationalinkomst (BNI) per capita understiger 90 procent av genomsnittet i gemenskapen och som inrättat ett program för att uppfylla de ekonomiska konvergenskriterier som fastställs i artikel 104 i fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen är berättigade till stöd.

2. Anpassning till förordningen om inrättande av Sammanhållningsfonden

Efter utvidgningen av unionen den 1 maj 2004 gäller Sammanhållningsfonden för de tio nya medlemsstaterna liksom för de tre sedan tidigare stödmottagande länderna i EU-15 (Spanien, Portugal, Grekland) till och med perioden 2000–2006. Irland erhåller sedan den 1 januari 2004 inte längre stöd och Spanien kommer inte längre att uppfylla kriterierna för stödberättigande från Sammanhållningsfonden från och med den 1 januari 2007.

Kommissionens förslag är väl anpassat till behoven i den utvidgade unionen med större spridning mellan medlemsstaterna och regionerna, liksom till främjande av solidaritet och ekonomisk och social sammanhållning. Tack vare stödet från fonden kommer de minst utvecklade regionerna att omfattas av ”konvergensmålet”.

Det känns emellertid nödvändigt med följande grundläggande ändringar i förordningen:

Ökningen av **totalanslaget för sammanhållningsfonden** från 18 (för perioden 2000–2006) till 62,99 miljarder euro är stor eftersom över hälften av medlemsstaterna får stöd från Sammanhållningsfonden. Det utökade tillämpningsområdet för Sammanhållningsfondens

¹ Förordning (EG) nr 1164/94, ändrad genom förordning (EG) nr 1264/1999 och (EG) nr 1265/99.

åtgärder är förenligt med motsvarande bestämmelser i fördraget, det överensstämmer med de prioriteringar som fastställdes vid Europeiska rådets möte i Lissabon och det ingår också i framtidsutsikterna om en hållbar utveckling som fastställdes vid Europeiska rådets möte i Göteborg. Det kommer därför att bli möjligt att uppfylla de stora finansieringsbehoven i de stödmottagande medlemsstaterna inom miljö- och transportområdena.

Gemenskapsfinansieringen bör fördelas rättvist mellan de stödberättigade områdena miljö och transport. För att fondens insatser skall kunna genomföras med en viss flexibilitet är det emellertid viktigt att dessa anpassas till behoven i respektive medlemsstat.

Särskilt de transeuropeiska transportnäten, projekt av EU-intresse och infrastruktur i anslutning till miljön är fortfarande de viktigaste insatsområdena för Sammanhållningsfonden. Den nyhet som införs genom förordningen är att Sammanhållningsfonden i enlighet med prioriteringarna från Europeiska rådets möte i Göteborg ökar sitt bidrag till en hållbar utveckling. Den kan därför hädanefter finansiera projekt inom transportområdet, utöver de transeuropeiska näten, för järnvägar, inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transportprogram, hållbara stadstransportnät och inom områden som främjar en hållbar utveckling med inriktning på miljö, exempelvis nyckelsektorerna energieffektivitet och förnybar energi.

Kommissionen betonar i skälen (1) betydelsen av att Sammanhållningsfondens uppgift klargörs i förordningen mot bakgrund av denna nya ram, särskilt regleringen av de allmänna bestämmelserna. Med tanke på problemen under den nuvarande perioden och för att fonden i framtiden skall fungera bättre och bli mer öppen anser föredraganden att **stora projekt**, som utgör Sammanhållningsfondens viktigaste verktyg, samt **finansiering av tekniskt stöd** (utredningar, bedömningar, expertutlåtanden, statistik etc.) uttryckligen bör preciseras i denna förordning. En sådan öppenhet strider inte mot ett förenklat genomförande av regionalpolitiken, utan understryker hur viktiga de stora projekten är i Sammanhållningsfondens program.

För perioden 2007–2013 kommer Sammanhållningsfonden och ERUF att, när det gäller infrastruktur för transport och miljö, att förvaltas enligt ett system med gemensam programplanering så att en bättre synergi uppnås. De stora projekten, vars totala kostnad överstiger 25 miljoner euro för miljön och 50 miljoner euro för övriga områden, kommer emellertid att antas separat av kommissionen, men förvaltas inom ramen för respektive program. Det skulle vara önskvärt att Sammanhållningsfondens **egna prioriteringar** anges separat från ERUF:s **i de nationella ramarna**.

I artikel 3.3 i förordningen nämns uteslutning av stödberättigande för utgifter för förvärv av mark för ett belopp som är högre än 10 procent av de totala stödberättigande utgifterna för den berörda insatsen. I vissa fall gör **gränsen på 10 procent av utgifterna för förvärv av mark** att ett projekt inte kan genomföras inom ramen för Sammanhållningsfonden. Föredraganden anser att det måste införas en flexibilitetsklausul som medger undantag i vissa fall och på så sätt ge utrymme för större flexibilitet vid fastställande av stödberättigade utgifter, så att projektet kan genomföras. Samtidigt måste en flexibilitetsklausul kombineras med ett effektivt kontrollsystem för att undvika problem med bedrägeri och korruption.

Trots förenklingen, decentraliseringen och den mer strategiska programplaneringen skulle det vara önskvärt att upprätta en **förteckning över vägledande prioriteringar** under programplaneringsfasen, vilken utarbetas av kommissionen och som rör kvaliteten och bedömningen av projektens resultat, liksom hur effektiv gemenskapsfinansieringen är.

Ett ”**premiesystem**” i form av en ”gemenskapsreserv för kvalitet och prestanda” planeras endast för strukturfonderna (artiklarna 20, 48 och 49 i förslaget till allmän förordning). Sammanhållningsfondens målsättning skiljer sig från strukturfondernas. Den syftar till att ersätta de nationella budgetutgifterna för att stödja projekt i de stödmottagande medlemsstaterna utan någon inbördes regional åtskillnad. Sammanhållningsfonden är av mycket stor betydelse för perioden 2007–2013 eftersom över hälften av medlemsstaterna till följd av utvidgningen kommer att omfattas av åtgärderna. Gemenskapsfinansieringen kommer dessutom att vara tre gånger så stor jämfört med föregående period. Det är därför viktigt att Sammanhållningsfondens bidrag till att genomföra den ekonomiska och sociala sammanhållningen bedöms korrekt och att medlemsstaternas effektivaste framsteg premieras. För att motivera länder och territorier att utarbeta och välja kvalitetsprojekt som är av EU-intresse förefaller det nödvändigt att inrätta ett ”premiesystem” som bygger på vissa grundläggande kriterier, exempelvis det föreslagna och genomförda projektets kvalitet, den mottagande medlemsstatens förmåga att utnyttja budgetanslagen från Sammanhållningsfonden, projektets genomförande, projektets gränsöverskridande karaktär, insatser för en hållbar utveckling, graden av samarbete och samordning av åtgärderna mellan grannländer inom transport och miljö samt projektets inverkan till förmån för förnybara energikällor eller avfallshantering som är förenlig med miljön.

Sammanhållningspolitiken utvecklas för närvarande i riktning mot att de regionala aktörernas roll ökar successivt. Emellertid är den tekniska och administrativa kapaciteten på lokal nivå inte alltid anpassad till denna nya roll. Särskilda stöd- och tillämpningsåtgärder för systemet med ”**bästa metoder**” skulle kunna vara användbara åtgärder för nationella och regionala myndigheter för att bättre förvalta erhållna medel.

Införandet av automatiskt återtagande (**N+2-regeln**) för Sammanhållningsfonden, som hädanefter omfattas av samma regler som ERUF och ESF gör det möjligt att uppmuntra ett snabbt utnyttjande av medel från Sammanhållningsfonden. Erfarenheten från den nuvarande perioden har visat att regeln ledde till noggranna och exakta förberedelser av projekten och strukturfondernas förvaltning. Det är emellertid nödvändigt att noga följa tillämpningen av N+2-regeln på Sammanhållningsfondens åtgärder som är av ett annat slag än Strukturfondernas. Föredraganden anser att en övergångsperiod på tre år är en bra kompromiss mellan den stödmottagande medlemsstatens skyldighet att utnyttja budgetanslaget inom två år efter åtagandet och svårigheten att förvalta stora projekt.

I debatterna om den framtida Sammanhållningsfonden spelar utvidgningen en viktig roll eftersom över hälften av medlemsstaterna kommer att erhålla medel från Sammanhållningsfonden.

De minst framgångsrika länderna måste göra omfattande investeringar för att komma ifatt sina mest utvecklade grannländer och öka sina tillväxtpotentialer. Avskaffandet av stöd till medlemsstater, vilka tidigare erhållit medel från Sammanhållningsfonden under flera år och

vars bruttonationalinkomst (BNI) per invånare uppgår till 90 procent av genomsnittet i gemenskapen, kommer att påverka landets ekonomi. Det riskerar att radera ut de framsteg som uppnåtts tack vare Sammanhållningsfonden och få återverkningar inte bara på det berörda landet utan även på gemenskapens stabilitet när det gäller den ekonomiska och sociala sammanhållningen.

Även om det finns stora svårigheter på finansiell och teknisk nivå anser föredraganden att det ändå är lämpligt med ett **övergångssystem för att stegvis avskaffa stödet** från Sammanhållningsfonden till de medlemsstater som i framtiden inte längre kommer att erhålla stöd från Sammanhållningsfonden. Systemet bör emellertid vara övergående, provisoriskt och begränsat till pågående projekt.

Förordningen om inrättandet av Sammanhållningsfonden bör träda i kraft i tid för att de nya projekten inom ramen för den nya programplaneringsperioden skall kunna vara operativa från och med den 1 januari 2007.

24.5.2005

YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET

till utskottet för regional utveckling

över förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Föredragande: Nathalie Griesbeck

KORTFATTAD MOTIVERING

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Budgetutskottet föreslås att anta ett yttrande för utskottet för regional utveckling om förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0494). Detta förslag till rådets förordning behandlas nu inom ramen för samtyckesförfarandet i enlighet med artikel 75 i arbetsordningen.

Utskottet för regional utveckling är ansvarigt utskott för ärendet och har beslutat att använda sig av möjligheten i artikel 75.3 att lägga fram **ett interimsbetänkande** inför parlamentet om kommissionens förslag. Utskottet för regional utveckling skall anta betänkandet den 24 maj 2005.

Förslaget till rådet förordning KOM(2004)0494 har utarbetats som en del av det lagstiftningspaket för sammanhållningspolitiken som innehåller fem dokument (för ytterligare information, se den kortfattade motiveringen för yttrandet över de övergripande bestämmelserna).

Enligt EG-fördraget skall en sammanhållningsfond lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet (artikel 161.2).

Sammanhållningsfonden inrättades genom rådets förordning (EG) nr 1164/94 av den 16 maj 1994 (EGT L 130, 25.5.1994, s. 1), där man för första gången också fastställde ramen för dess genomförande. Denna förordning kompletterades senare, bl.a. med förordningarna (EG) nr 1264/1999 och (EG) nr 1265/1999 av den 21 juni 1999 (EGT L 161, 26.6.1999, s. 57 och 62). Efter utvidgningen av unionen den 1 maj 2004 gäller Sammanhållningsfonden för de

tio nya medlemsstaterna fram till och med utgången av 2006, liksom för de tre sedan tidigare stödmottagande medlemsstaterna (Spanien, Portugal, Grekland) till och med perioden 2000-2006.

Sammanhållningsfonden är avsedd att bidra till att mindre utvecklade medlemsstater och regioner kommer ikapp resten av EU genom ekonomiskt stöd till konvergensprogrammen.

I enlighet med reformen av systemet för genomförande av sammanhållningspolitiken Sammanhållningsfonden åtgärder med strukturfondernas flerårsprogram. Denna reform tillkännagavs i den tredje sammanhållningsrapporten som antogs av kommissionen i februari 2004. Kommissionen hävdar att samtidigt som reformen upprätthåller de grundläggande principer som ligger bakom denna politikens värderingar (fleråriga program, partnerskap, utvärdering och delad förvaltning) så innebär den en avvägning mellan ett ökat strategiskt inslag och en förenkling av genomförandesystemet.

Anslutningen av de nya medlemsstaterna den 1 maj 2004, vilka alla är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden, och de nya och omfattande finansieringsbehoven i dessa länder motiverar en utvidgning av fondens insatsområde. Därför kan Sammanhållningsfonden även finansiera åtgärder inom områden som främjar en hållbar utveckling och som har en klar inriktning på miljö, som exempelvis energieffektivitet och förnybar energi, och, när det gäller transporter utöver de transeuropeiska transportnäten, järnvägar, inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transporter och deras driftskompatibilitet, begränsningar av väg- och lufttransporter, ren stadstrafik och kollektiva transportmedel. Denna utvidgning av insatsområdet överensstämmer med motsvarande bestämmelser i fördraget och med de prioriteringar som beslutades vid rådets möten i Lissabon (mars 2000) och Göteborg (juni 2001).

Medlemsstater som erhåller stöd från Sammanhållningsfonden måste uppfylla villkoren i fördraget rörande konvergensprogrammen och bestämmelserna för stora underskott för medlemsstater som är med i EMU. Genomförandet av Sammanhållningsfonden förutsätter att dessa villkor uppfylls. Om rådet på förslag från kommissionen beslutar att det föreligger ett stort underskott och den berörda medlemsstaten inte har vidtagit effektiva åtgärder för att komma till rätta med det, stoppas utbetalningarna från och med 1 januari följande år. Utbetalningsstoppet upphör när rådet på samma grund beslutar att den berörda medlemsstaten har vidtagit de åtgärder som krävs för att komma tillbaka till en situation som överensstämmer med fördraget och rådet beslut.

EKONOMISK INNEBÖRD

Endast medlemsstater vars bruttotoinkomst per capita (BNI) är lägre än 90 procent av gemenskapens genomsnitt är berättigade till stöd.

Med utgångspunkt från kommissionens förslag och i avvaktan på resultatet av arbetet med budgetplanen skall de medel som är tillgängliga för åtaganden från samtliga strukturfonder för perioden 2007–2013 uppgå till 336;194 miljarder euro i 2004 års priser.

Sammanhållningsfonden finansierar ”konvergensmålet”, vilket skall uppgå till 264 miljarder euro (78,54 procent av medlen). Förslaget avser ett framtida EU med 27 medlemsstater.

SLUTSATSER

Rekommendationer från föredraganden för detta yttrande

Budgetutskottet uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande rekommendationer:

1. Europaparlamentet påpekar att de anslag som anges i förslaget till förordning enbart gäller den period som inleds budgetåret 2007 och att de endast är vägledande tills en överenskommelse uppnåtts om budgetplanen för perioden 2007 och följande år.
2. Europaparlamentet anser att så snart nästa budgetplan har antagits skall kommissionen antingen bekräfta de belopp som anges i förslaget till förordning eller vid behov begära Europaparlamentets och rådets godkännande av de ändrade beloppen, för att garantera överensstämmelse med taken.
3. Europaparlamentet framhåller programmets strategiska och unika dimension för att fördjupa sammanhållningspolitikens effekter.
4. Europaparlamentets betonar och påminner om parlamentets roll som beslutande myndighet i budgetfrågor på detta område.
5. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att i budgethandlingarna (i enlighet med artikel 3 i budgetförordningen) föra in den årsfördelning av åtagandebemyndigandena som kommissionen föreslår.
6. Europaparlamentet önskar en bättre och tydligare redovisning av Sammanhållningsfondens budget genom skilda budgetposter för vart och ett av de tre budgetområden som anges i artikel 2 i förslaget till förordning KOM(2004)0494.
7. Europaparlamentet påminner om att Sammanhållningsfonden omfattas av budgetförordningens bestämmelser och kräver därför att dessa bestämmelser iakttas.

25.4.2005

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR TRANSPORT OCH TURISM

till utskottet för regional utveckling

över förslaget till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Föredragande: Josu Ortuondo Larrea

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för transport och turism uppmanar utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

1. Följande mening skall läggas till i slutet av artikel 2.1:

ändrat genom beslut 884/2004/EG.

2. Följande punkt 5 skall läggas till artikel 4:

Denna förordning hindrar inte rådet från att förlänga tillämpningen av Sammanhållningsfonden enligt en årligen fallande skala under perioden 2007–2013 för medlemsstater, vars inkomster överskrider 90 procent av det europeiska genomsnittet, vilket endast beror på den statistiska effekten av anslutningen av tio nya medlemsstaterna till Europeiska unionen den 1 maj 2004.

3. Artikel 2.3 skall formuleras på följande sätt:

De områden som främjar hållbar utveckling och som har en klar miljöinriktning, till exempel energieffektivitet och förnybar energi, och, när det gäller transporter utanför de transeuropeiska transportnäten, sträckor som motsvarar motorvägar eller riksvägar och som förbinder de transeuropeiska nätverken, järnvägar (inbegripet rullande materiel), inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transporter och deras driftskompatibilitet, begränsningar av väg- och lufttransporter, ren stadstrafik och kollektiva transportmedel (inbegripet rullande materiel och väginfrastruktur för busstransport).

KORTFATTAD MOTIVERING

Kommissionen har föreslagit en ny radsförordning om Sammanhållningsfonden. Samtyckesförfarandet skall tillämpas för antagande av detta förslag till förordning. Förslaget till förordning syftar främst till att klarlägga Sammanhållningsfondens uppgift och särskilda regler för tillämpningen, särskilt när det gäller stöd och fondens tillämpningsområde. Det bör noteras att medlemsstaternas och regionernas rätt till stöd från fonden regleras i enlighet med förslaget till rådets förordning om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (KOM(2004)0492).

I förslaget till förordning definieras tillämpningsområdet för stödet och de villkor som skall uppfyllas för att stöd skall beviljas.

Innehållet i förslaget till förordning

Fonden skall stödja de transeuropeiska transportnäten, särskilt projekt av europeiskt intresse enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1692/96/EG av den 23 juli 1996 om gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet (EGT L 228, 9.9.1996, s. 1). Föredraganden kommer naturligtvis att försäkra sig om att de berörda projekten omfattar de projekt som bifogas Europaparlamentets och rådets beslut nr 884/2004/EG av den 29 april 2004 om senaste ändring av ovannämnda beslut (EUT L 167, 30.4.2004, s. 1), som för närvarande innehåller en utvidgad lista över projekt för att ta hänsyn till både de nya medlemsstaternas behov och övriga medlemsstaters prioriteringar.

Föredraganden för yttrandet noterar också att Sammanhållningsfonden, utöver de transeuropeiska näten, främjar järnvägar, inre vattenvägar och sjöleder, multimodala transporter och deras driftskompatibilitet, begränsningar av väg- och lufttransporter, ren stadstrafik och kollektiva transportmedel.

Den andra artikeln, som gäller för förslaget till förordning, rör de åtgärder som skall vidtas inom ramen för Sammanhållningsfonden om rådet konstaterar att det föreligger ett alltför stort underskott i den offentliga sektorn i en medlemsstat.

Föredragandens kommentarer

Förslaget till förordning skiljer sig från den tidigare förordningen på två viktiga punkter. Det fastställer inte ett förvaltnings- och kontrollsystem för fonden, och det ger inget vägledande program för de årliga utgifterna för en planeringsperiod, till exempel 2007–2013.

Vad gäller den första punkten, ingår förvaltnings- och kontrollreglerna i förslaget till förordning om allmänna bestämmelser. Denna strategi är förståelig eftersom den syftar till att uppnå en samordnad planering av de tre fonderna (Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden) för att bättre uppfylla konvergensmålet, målet för regional konkurrenskraft och målet för regionalt samarbete.

Det ingår dock varken i detta förslag till förordning eller i förslaget till förordning om allmänna bestämmelser en fördelning av Sammanhållningsfondens utgifter för varje enskilt år eller för en programperiod.

Det är därför omöjligt att utvärdera det stöd som Sammanhållningsfonden skulle kunna tillföra transportpolitiken, inklusive de transeuropeiska näten, i de berörda länderna, även om beloppet för konvergenismålet anges.

Det bör noteras att Sammanhållningsfonden endast gäller för länder vars BNP inte överstiger 90 procent av EU:s genomsnittliga BNP. Utvidgningen har skapat en statistisk effekt som medfört att vissa av EU:s 15 medlemsstater utesluts. Föredraganden anser att rådet borde visa en viss flexibilitet på detta område i samband med godkännandet av Sammanhållningsfonden.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om inrättandet av Sammanhållningsfonden	
Referensnummer	KOM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)	
Rättslig grund	art. 161 EG-fördraget	
Grund i arbetsordningen	art. 75.3	
Begäran om parlamentets samtycke		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	REGI art. 75.3	
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	BUDG art. 75.3	TRAN art. 75.3
Inget yttrande avges Beslut	CONT 23.3.2005	ENVI 20.9.2004
Förstärkt samarbete Tillkännagivande i kammaren		
Föredragande Utnämning	Alfonso Andria 6.10.2004	
Tidigare föredragande		
Förenklat förfarande Beslut		
Bestridande av den rättsliga grunden JURI:s yttrande		
Behandling i utskott	14.3.2005	21.4.2005
Antagande	24.5.2005	
Slutomröstning: resultat	för:	37
	emot:	5
	nedlagda röster:	5
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Adam Jerzy Bielan, Graham Booth, Bernadette Bourzai, Bairbre de Brún, Giovanni Claudio Fava, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Konstantinos Hatzidakis, Jim Higgins, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Jamila Madeira, Sérgio Marques, Miroslav Mikolášik, Francesco Musotto, Lambert van Nistelrooij, István Pálfi, Markus Pieper, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Elisabeth Schroedter, Alyn Smith, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný	
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Inés Ayala Sender, Simon Busuttil, Brigitte Douay, Stanisław Jałowiecki, Ana Mato Adrover, Mirosław Mariusz Piotrowski	
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)		
Ingivande – A6-nummer	7.6.2005	A6-0178/2005
Anmärkningar	...	